



Miljødirektoratet
Postboks 5672 Sluppen
7485 TRONDHEIM
Att. Pål Klevan

Saksbehandler, innvalgstelefon
Erica Neby, 62 55 11 65

Frivillig vern av skog - forslag til opprettelse av Sigradbrenna naturreservat i Åsnes kommune

I brev av 13. mars 2017 ble det fra to grunneiere satt frem tilbud om vern av et areal på ca. 259 dekar. Området ligger sør for Furuberget mot grensa mellom Våler og Åsnes kommuner, ca. 3 km nord for Gjesåssjøen i Åsnes kommune. Området ble naturfaglig kartlagt høsten 2017 og rapporten konkluderte med at området har naturverdier knyttet til gammel barskog rik på død ved. Området er vurdert til å være lokalt verneverdig, men på grunn av at det ligger i en region hvor det er vanskelig å finne sammenhengende områder med gammel skog, er det viktig å få vernet dette området. Det er registrert flere arter av vedboende sopp og lav, blant annet rødlisteartene gubbeskjegg (NT), sprikeskjegg (NT), rosenkjuke (NT) og rynkeskinn (NT). I tillegg er det funnet signalarter som piggbroddsopp, granrustkjuke, rekkekjuke, hyllekjuke og hvit tømmerkjuke på en rekke granlæger.

Basert på en kontroll og framskriving av eksisterende skoglige data fra området, ble det vinteren 2018 gjennomført forhandlinger med grunneierne. Avtalen om vern av området ble signert i februar 2019.

Kunngjøring om oppstart av verneprosessen

I samsvar med naturmangfoldlovens saksbehandlingsregler ble det 17. desember 2018 varslet oppstart av verneprosessen for å opprette Sigradbrenna naturreservat. Vi mottok fire kommentarer til oppstartsvarselet. To uttalelser kom inn i vårt arkivsystem lenge etter fristen (fra Hedmark fylkeskommune og NVE), og var derfor ikke listet opp eller kommentert i høringsdokumentene. Disse er gjengitt sammen med øvrige uttalelse her:

1. Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard kunne ikke se at planen kommer i konflikt med registrerte forekomster av mineralske ressurser. Ut ifra foreliggende informasjon kan de heller ikke se at planen medfører uttak av masser som vil omfattes av mineralloven. DMF hadde på daværende tidspunkt ingen merknader til varselet om oppstart av verneprosess for området.
2. Eidsiva Nett skrev at de ikke har elanlegg i området som omfattes av planen. Hvis det avdekkes at det allikevel er elanlegg i området ber dem om at det blir tatt hensyn til at det kan utførers nødvendig drift, vedlikehold og fornyelse av anlegget. I verneplanens bestemmelser må det sikres rett til drift, vedlikehold og fornyelse av eksisterende energi- og nettanlegg. Dette gjelder også nødvendig bruk av motorkjøretøy for å utføre disse



oppgavene. Dersom det er etablert luftledninger innenfor verneområdet, må det også kunne utføres nødvendig skogrydding for sikker drift av luftledningen. Alle slike arbeider må kunne utføres uten at det må søkes dispensasjon fra vernebestemmelsene.

3. Hedmark fylkeskommune skrev at vern av større arealer er i utgangspunktet positivt for kulturminneforvaltningen. For automatisk fredete kulturminner vil fredningen etter kulturminneloven fortsatt gjelde, mens naturreservatet vil sikre at natur- og kulturmiljøet kulturminnene ligger i, også blir vernet. Det er ikke foretatt kulturminneregistrering innenfor området tidligere, og det er derfor ikke kjent om det finnes automatisk fredete kulturminner der. De anbefaler uansett at det tas med i bestemmelsene at ferdsel skal ta hensyn til blant annet kulturminner, og at det kan gis dispensasjon til istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
4. NVE skrev at de kan ikke se at det foreslåtte verneområdet er i konflikt med kjente energiresurser eller planer. De viser til at Eidsiva Energi og Statnett må uttale seg til eventuelle konkrete konflikter knyttet til el-anlegg eller planer.

Vi tok disse uttalelsene til orientering, og kan bekrefte at det er tatt inn et punkt i verneforskriften som sier at det skal vises hensyn til kulturminner ved ferdsel i området og at det er mulighet for å gi dispensasjon til istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner. Vi har ikke oppdaget el-anlegg i området.

Verneforslaget

I samsvar med saksbehandlingsreglene i naturmangfoldloven § 43 la Fylkesmannen ut forslaget om vern av Sigridbrenna naturreservat på høring 19. januar 2019. Alle høringsdokumenter er vedlagt. Forslaget ble lagt ut på offentlig ettersyn i Åsnes kommunehus og ble kunngjort i lokalavisa. Forskriften ble også kunngjort i Norsk Lysingsblad. Høringsfristen ble satt til 19. mars 2019.

Kopi av samtlige 7 innkomne høringsuttalelser følger vedlagt. Oppsummeringen av høringen Fylkesmannens merknader til høringsuttalelsene, samt Fylkesmannens tilråding går frem av vedlagte notat. Kort oppsummert så har det ikke kommet inn noen vesentlige merknader til verneforslaget, hverken fra energimyndighetene eller mineralmyndighetene (Direktoratet for mineralforvaltning har kun uttalt seg til oppstartsvarselet). Etter innspill fra Landbrukskontoret for Våler og Åsnes er det tatt inn bestemmelser knyttet til vedlikehold av en traktorvei i utkanten av området. Samtidig ble det tatt inn en åpning for sykling og ridning på denne traktorveien. Vernekartet er også oppdatert. Vi har ellers ikke foreslått noen endringer i navn, forskrift eller avgrensning i etterkant av høringen.

Fylkesmannen kan ikke se at opprettelsen av Sigridbrenna naturreservat vil medføre oppsynsbehov utover det vanlige eller spesielle skjøtelsesutfordringer.

Vedlagt følger også et forslag til forskrift for et eventuelt naturreservat og et forslag til avgrensning for et eventuelt naturreservat. Vi kommer ikke til å sende dere nye SOSI-filer, siden det ikke er foreslått noen endringer av grensene fra høringsforslaget.

Med hilsen

Knut Storberget
fylkesmann

Haavard Elstrand
direktør

Dokumentet er elektronisk godkjent



Vedlegg:

- 1 Alle høringsdokumenter inkl. uttalelser til oppstartsvarsel Sigridbrenna
- 2 Høringsuttalelser x7
- 3 Fylkesmannens oppsummering av høringen og tilråding
- 4 Forslag til verneforskrift for Sigridbrenna naturreservat
- 5 Forslag til avgrensing av Sigridbrenna naturreservat

Frivillig vern av skog – forslag om opprettelse av Sigridbrenna naturreservat i Åsnes kommune – oppsummering av høring og Fylkesmannens merknader og tilråding

Fylkesmannen sendte et forslag om å opprette Sigridbrenna naturreservat på høring 19. januar 2019. Høringsbrevet ble sendt til uttalelse til grunneierne, Åsnes kommune, samt lokale, regionale og nasjonale foreninger/organisasjoner/etater. En oversikt over høringsinstansene fremgår av vedlagt adresseliste.

Vi mottok svar fra 7 høringsinstanser; Språkrådet, Statnett, NVE, Riksantikvaren, Hedmark fylkeskommune, Naturvernforbundet i Hedmark og Landbrukskontoret for Våler og Åsnes. Alle høringsuttalelsene er vedlagt. Øvrige høringsinstanser har ikke uttalt seg.

Hovedmomenter i høringsuttalelsene

Språkrådet finner ingen opplysninger om navnet *Sigridbrenna* i SSR eller herredsregisteret, men skriver at dersom det er kjent og brukt lokalt, har de ingen merknader til navneforslaget *Sigridbrenna naturreservat*.

Statnett har ikke anlegg som blir berørt av planene og har derfor ingen merknader.

NVE ser ingen konflikter knyttet til kraftnett eller kjente energiresurser.

Hedmark fylkeskommune har ingen merknader til saken, og skriver at det ikke er foretatt registrering av automatisk fredete kulturminner innenfor avgrensningen for Sigridbrenna naturreservat, og det er derfor ikke kjent om det er forekomst av automatisk fredete kulturminner der. Det er imidlertid positivt at det står i verneforskriften at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi dispensasjon til Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.

Naturvernforbundet i Hedmark støtter opprettelsen av reservatet og har ingen kommentarer til grensa, da det ser ut til å favne om all gjenværende eldre skog.

Landbrukskontoret for Våler og Åsnes sier at det er en skogsbilvei som ender 25 meter inn i det foreslåtte verneområdet og ber om at det tas inn bestemmelser i verneforskriften som åpner for vedlikehold av denne.

Øvrige instanser som har avgitt en høringsuttalelse har ikke hatt nevneverdige merknader til verneforslaget.

Fylkesmannens kommentarer til høringsuttalelsene

Traktorvegen som Landbrukskontoret for Våler og Åsnes nevner er i dag gjengrodd og fremstår ikke som en landbruksveg. Vi ser at det i fremtiden kan bli aktuelt å bruke denne veien til uttransport av tømmer fra nærliggende eiendommer, og har derfor tatt inn bestemmelser i verneforskriften som gjør dette mulig. Samtidig ble det tatt inn en åpning for sykling og ridning på denne veien.

Fylkesmannen tilrår:

- At navnet på et eventuelt naturreservat blir *Sigridbrenna naturreservat*.
- At det i verneforskriften for et eventuelt reservat tas inn et punkt i § 4 som åpner for *vedlikehold og rydding av eksisterende traktorvei, jf. vernekartet*.
- At det i verneforskriften § 5 b endres til *bruk av sykkel og hest og kjerre samt ridning er forbudt, unntatt på eksisterende traktorvei vist på vernekartet*.
- At grensene for et eventuelt reservat blir som på vedlagte kart, som er uendret fra høringsforslaget.

Alle endringer er godkjent av grunneierne.

Forslag til forskrift om vern av Sigridbrenna naturreservat i Åsnes kommune, Hedmark

Fastsatt ved kgl. res. XXX med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare en bestemt type natur med gammel gran- og furuskog i et småkupert område med stor variasjon langs fuktighetsgradienten og stedvis mye død ved. Området har stor betydning for biologisk mangfold ved at det er leveområde for en rekke arter knyttet til eldre barskog. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: 55/21 og 55/78 i Åsnes kommune

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 260 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet måned år. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Åsnes kommune, hos Fylkesmannen i Innlandet, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp, inkludert lav, eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er ikke tillatt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er ikke tillatt.
- c) Området er vernet mot ethvert tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., opplag av båter, etablering av nye båt plasser, framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.
- e) Bålbrenning er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.

- e) Utsetting av saltstein i samsvar med gjeldende lovverk.
- f) Forsiktig manuell rydding av vegetasjon som vanskeliggjør uttransport av felt storvilt og syke og skadde bufe, jf. § 6 a og b. Vegetasjonen som ryddes skal ikke fjernes fra reservatet.
- g) Vedlikehold og rydding av eksisterende traktorvei, jf. vernekart.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Bruk av sykkel og hest og kjerre samt ridning er forbudt, unntatt på eksisterende traktorvei vist på vernekartet.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet før kjøring.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- b) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- d) Oppsetting av gjerder i forbindelse med beite.
- e) Oppsetting av mobile jakttårn.
- f) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med tiltak nevnt i § 4 e, § 7 b og d.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldlovens § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldlovens § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)


Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.


§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

19.03.2019 ENA

Fylkesmannens tilråding
Sigridbrenna naturreservat
Åsnes kommune, Hedmark

 Grense for foreslått naturreservat

 Traktorveg, jf. verneforskrift

Målestokk: 1:5 000

Rutenett: WGS 1984 UTM sone 32N

Kartgrunnlag: FKB

Kilde © Norge digitalt

0

0,5 km

Fylkesmannen i Innlandet, mars 2019

